

Mediainfo_15.3.2022

Äänitteen kesto: 22 min

Litterointimerkinnät

Puhuja:	Ritva Viljanen
Sa- (sana)	Sana jää kesken Epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	Sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	Useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	Kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

Ritva Viljanen:

Hei ja tervetuloa jälleen tähän Vantaan kaupungin mediainfoon niin median edustajat, kun te muut katsojat. Aiheena tällä kertaa on edelleen Vantaan koronatilanne, mutta pääosa tästä keskittyy nyt Ukrainan kriisin tilannekatsaukseen. Sekä meille on tullut paljon kyselyjä väestönsuojelusta Vantaalla ja kerromme sitten lopuksi myöskin perusfaktat siitä, mikä on Vantaan tilanne.

Mutta mennään ensin tähän koronavirustilanteeseen meillä. Tällä hetkellä tartuntatapausten päivittäinen lukumäärä, jonka tiedämme varmasti, on 413 keskimäärin päivässä. Eli määrä on hieman noussut. Ilmaantuvuuskin on yli 2 000, noin 2 100 14 vuorokautta kohden, 100 000 asukasta kohden, kun se edellisellä seurantajaksolla oli melkein puolet vähemmän. Eli nyt kun palvelut ovat auki, meillä ei ole enää yhtään rajoituksia voimassa. Ainoastaan maskisuositus on edelleen ja tietenkin perusterveyshygienian noudattaminen. Se näkyy myös siinä, että tartuntamäärät ovat nyt jonkin verran nousseet. Tilanne on kuitenkin hallinnassa.

Olemme tehneet arvion, niin me, kun valtakunnallisestikin, että uusiin rajoituksiin ei tässä tilanteessa ole kuitenkaan tarvetta. Eli odotamme, että nämä määrät kuitenkin alkavat tässä asteittain laskemaan.

Seitsemän vuorokauden tautikehitys näkyy näissä graafeissa. Tässä huomaatte myös, kun katsoo tuota kuvaa, että nyt se on singahtanut jälleen ylöspäin, mutta tosiaan odotamme, että tämä kuitenkin kaiken kaikkiaan lähtee laskuun. Rokotussuoja on varsin hyvä ja varsin monet ovat tämän taudin jo sairastaneet, Vantaallakin 57 000 ihmistä.

Rokotustilanne on, et meillä rokotteiden ottaminen on ihan selvästi hidastunut. Eli nyt ensimmäisen rokotteen on meillä saanut yli 18-vuotiaista noin 86 % ja toisen 83 %. Kolmannen rokotteen on ottanut 55 %. Varsinkin kolmannen rokotteen määrä ei nouse tällä hetkellä nopeasti. Se perustuu varmaan siihen, että aika moni

on sen juuri sairastanut ja me emme suosittele sitä, että ottaa heti rokotteen sairastamisen jälkeen heti perään, vaan että odotetaan siinä hetki. Mutta rokotesuoja on meillä kuitenkin kaiken kaikkiaan varsin hyvä.

Mennään sitten tähän Ukrainan kriisiin. Vantaa on käynnistänyt Ukrainan tilanteen johdosta tehostetun varautumisen ja toimenpiteet hyvin laajastikin. Varaudumme erityisesti antamaan sosiaali- ja kriisiapua sitä tarvitseville sekä vastaanottamaan suuriakin pakolaismääriä. Meillä on tästä omaa osaamista. Meillä on myöskin näistä tehtävistä aiempaa kokemusta. Sen takia katsomme, että tilanne on hyvin hallinnassa ja kyllä me selviämme tästä.

Yleisesti ottaen tilanne Vantaalla onkin pysynyt hyvin rauhallisena ja muistutan vielä siitä, että Suomeen ei kohdistu välitöntä uhkaa ja Suomi on turvallinen maa.

Mutta pidetään huolta toisistamme. Elämme edelleen epävarmaa aikaa ja on selvä, että Ukrainan sota herättää meissä jokaisessa monenlaisia tunteita. Vantaalla asuu paljon venäläisiä ja myös ukrainalaisia, joille sota on varmasti monella tavalla kipeä asia. Ketään ei pidä tästä tilanteesta täällä Vantaalla syyttää. Syylliset ovat kyllä nyt jossain aivan muualla.

Haluankin muistuttaa, että meillä Vantaalla on nollatoleranssi kaikenlaiselle kiusaamiselle ja rasismille. Emme hyväksy häirintää, syrjintää, kiusaamista tai rasismia, emme missään muodossa. Olen lähettänyt tästä asiasta myöskin kirjeen koko kaupunkimme henkilöstölle.

Tällaisessa tilanteessa on aina paljon liikkeellä myöskin disinformaatiota. Eli jaetaan tarkoituksellista väärää tietoa. Mä huomaan itsekkin, että minun some-päivityksiini näyttää liittyvän myöskin trolliviestejä. Meidän jokaisen nyt kannattaa varmistua siitä, ettei itse jaa disinformaatiota eteenpäin. Varovaisuutta tarvitaan ja myöskin kriittistä medianlukutaitoa.

Meidän aikuisten on huolehdittava myös siitä, että lapset ja nuoret voivat jatkaa kasvuaan ilman turhia pelkoja. Lapset ja nuoret tarvitsevat tässä tilanteessa nimenomaan aikuisten tukea ja turvaa, eikä keskustelujen kärjistämistä. Eli kuunnellaan, annetaan heille aikaa ja kuunnellaan heitä aidosti.

Vantaan sosiaali- ja kriisipäivystys on hyvässä valmiudessa. Tällä hetkellä tilannekuva elää jatkuvasti ja on vielä aika lailla levällään ja repaleinen. Olemme tästä episodista todennäköisesti nähneet vasta ensimmäiset viikot. Meillä on valmistautumisessa kaksi osa-aluetta. Lentoaseman toiminta sekä sosiaali- ja kriisipäivystys on saanut sosiaali- ja terveysministeriöltä toimeksiannon kerätä tilannekuvaa valtakunnallisen psykososiaalisen tuen näkökulmasta. Kiireellistä sosiaalityön tarvetta ei vielä onneksi ole ollut. Enemmän on kyselyitä ja yleisiä huolipuheluita. Yhteydenottoja tosin tulee hyvin paljon. Vantaalla on kaksi Vantaa-infoa ja niille on tullut lukuisia soittoja siitä, että kysellään erilaisia asioita liittyen Ukrainaan, mutta myöskin väestönsuojeluun.

Asukkaiden huoli kyllä näkyy jonkin verran terveystalveissa. Siellä huolestuneisuus alkaa nousta. Ukrainan tilanne on aiheuttanut sekä perheissä että työntekijöissä huolta ja ahdistusta ja sen takia meillä psykososiaalisen tuen tarve on selvästi kasvanut. Tulee paljon yhteydenottoa asiakkailta sekä kiirehditään sitä, että nyt olisi tarve päästä palveluun. Erityisesti venäläisten osuus ja heidän

ahdistuksensa alkaa näkyä esimerkiksi meillä neuvolapalveluissa, opiskelussa ja kouluterveydenhuollossa.

Apua on tarjolla, kun sitä tarvitaan, eli se on lähellä. Eli ei yksin kannata jäädä. Jos Ukrainan tapahtumat huolestuttavat, se ahdistaa, niin tosiaan apua on kyllä saatavilla. Vantaan kaupungin sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuutisti kriisiapua joka päivä ympäri vuorokauden. UNICEF on koonnut ohjeita vanhemmille siitä, kuinka puhua lapsen kanssa tästä tilanteesta. Jos tarvitset keskusteluapua, niin voit ottaa yhteyttä Mieli ry:n palveluihin. Nuorille on suunnattu Sekasin-chat ja se on auki joka päivä. Aikuisille on suunnattu sitten Tukinetin Solmussa-chat. Kriisikeskukset ympäri Suomen antavat keskusteluapua niin kasvokkain kuin etäyhteyksinkin. Eli apua löytyy monella tavalla.

Lentoasemalla tilanne on hyvin rauhallinen ja turvallinen. Olin itse siellä vierailemassa tänään. Mua kiinnitti erityisesti huomioon sen, että ihmiset kyllä hyvin rauhallisesti odottivat rekisteröintiin pääsyvuoroaan, joka kestää noin 2–3 tuntia se jonotusaika, että pääsee rekisteröitymään. Siellä oli tarjolla ruokaa. Vantaa on organisoinut lentokentälle SPR:n palvelut. Eli saa henkistä tukea, saa ruokaa. Ja minusta teki erityisen vaikutuksen se, että poliisit olivat keränneet pehmoleluja lapsille. Eli siellä oli siis säkeittäin pehmoleluja, joita lapset saivat ottaa. Ja moni tulijahan on nimenomaan tässä tilanteessa lapsi ja heidän kanssaan äidit. Eli yleiskuva oli varsin nuorekas, mutta tilanne ja tunnelma oli hyvin turvallinen ja rauhallinen.

Lentokentälle on perustettu tilannekuvatoiminto. Siitä vastaa ennen kaikkea siis Poliisi ja mutta myöskin sitten Vantaan kaupunki on organisoinut sinne SPR:n mukaan. Tällä hetkellä pyritään sinne saamaan myöskin Migrin toiminnot.

Tulijoita on tällä hetkellä hieman yli 100, esim. tänään 160. Määrät eivät ole siis vielä mitenkään mahdolliset, mutta kuitenkin tasaiset ja kasvamaan päin. Valtaosa henkilöistä poistuu suoraan omien tuttavien ja sukulaistensa luokse. Noin 60–70 % menee omien ystäviensä, tuttavien, sukulaistensa luokse ja seuraava iso erottuva ryhmä on ne, jotka ovat olleet kausityöntekijöinä Suomessa, niin he menevät näihin kausityöntekijäasuntoihin ja sinne. Noin 30–40 % tulee sitten vastaanottojärjestelmän piiriin, hakee joko tilapäistä suojelua tai turvapaikkaa Suomesta. Aika moni kuitenkin kertoi, että kokevat olevansa täällä vain väliaikaisesti. Haluavat mennä takaisin, odottavat, että tää tilanne jatkuu vain muutaman kuukauden.

Suurin osa maahantulijoista tällä hetkellä ilmeisesti tulee tuolta Suomen satamien, lähinnä Helsingin sataman kautta. EU:n lentokielto ja kerosiinien raju hinnannousu, joka on ollut yli 30 %, vaikeuttaa lentoyhtiöitten toimintaa. Myös kansainväliset lentoyhtiöt ovat tällä hetkellä peruneet Helsinki-Vantaan lentojaan.

Vantaa valmistautuu myöskin vastaanottamaan suuria määriä pakolaisia. Tällä hetkellä siihen ei ole ollut vielä tarvetta, mutta valmistaudumme hätämajoittamaan tarvittaessa pakolaisia. Me olemme kartoittaneet niitä paikkoja Vantaalla, johon voi sijoittautua. Meillä on esimerkiksi vapaita työsuhteasuntoja 70. Myös seurakunta on tullut apuun ja tarjonnut 40 asuntoa käytettäväksi. Sen lisäksi meiltä vapautuu, meillä on eräitä kouluja, joita ei tarvita. Ja myöskin rokotuspisteet, isoja rokotuspisteitä, joita ei tarvita. Eli meillä kapasiteettia hätämajoitukseen tarvittaessa on hyvinkin paljon.

Valtakunnallinen turvapaikkaprosessi, hakuprosessi toimii erittäin hyvin. Tällä hetkellä nyt näyttäisi, että Uusimaa on jo täynnä. Eli tänne tulevat henkilöt sijoittuvat ennen kaikkea muualle Suomeen.

Vantaan kaupunki on laatinut ohjeet Vantaan palveluista ja sitä jaetaan Ukrainasta saapuville henkilöille lentokentällä. Tämä ohje on käännetty englanniksi, venäjäksi ja ukrainaksi.

Kaupungin valmiustoiminta on hyvällä tasolla. Häiriötilannejohtoryhmä, joka oli jo päättämässä toimintaansa, koska korona nyt näyttää olevan jo hiipumassa, on käynnistänyt uudestaan toimintaansa ja kokoontuu jälleen kerran viikossa. Pääasiana on Ukrainan tilanne. Olemme kartoittaneet kaikki Vantaan kaupungin väestösuojat ja myöskin pyytäneet yksityiset tekemään sen saman. Valmiussuunnitelmia on päivitetty. Vantaan kaupunki tulee käynnistämään vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin. Ihmisillä on tällä hetkellä erittäin suuri halu auttaa ja Vantaan kaupunki on ottamassa siinä koordinoivan roolin. Tämä työ on meillä vielä avoinna, mutta me suunnittelemme sitä, miten sitä täällä tullaan tekemään.

Vantaan kaupunki on käynyt läpi myöskin omat Venäjä-yhteytensä. Olemme edellyttäneet, että jokainen toimiala käy omat yhteytensä lävitse. Voidaan havaita, että mitään erityisiä Venäjä-yhteyksiä meillä ei ole. Vantaalla on ollut yksi ystävyyskaupunki, joka käytännössä on jo yli 10, lähes 20 vuotta sitten kuollut tämä yhteydenpito. Vantaan kaupunki kävi lävitse myöskin kaikki hankintansa ja voitiin todeta myöskin se, että meillä ei ole hankintoja Venäjältä. Emme käytä edes venäläistä öljyä.

Meille esitettiin kysymys siitä, et kun Helsinki ei anna käyttää liikuntatukiaan Hartwall-areenassa, että tulisiko Vantaan tehdä samoin. Tämänkin asian tarkistimme. Vantaan kaupunki on linjannut niin, että Vantaan kaupungin liikuntatukia voi käyttää ainoastaan yhteisöt Vantaan alueella. Meillä ei ole venäläisiä liikuntarakennuksia täällä Vantaalla. Valmiustoiminta on hyvässä mallissa meillä.

Kaupungit ovat myös yhteisesti toimineet. Eurocities-kaupunkiverkoston puheenjohtaja Firenze on järjestänyt Euroopan laajuisen Ukraina-solidaarisuuskampanjan. Siinä on mukana yli 100 eurooppalaista kaupunkia erilaisilla tempauksilla. Koska meillä oli puolitoista viikkoa Vantaalla ja kaikissa suurimmissa kaupungeissa oli julkisia rakennuksia valaistuina, niin totesimme, että emme nyt uudestaan niitä valaise. Nyt viime lauantaina vaan osallistuimme tällä yhteisellä kuvalla, vahvalla viestillä siitä, että olemme "Cities with Ukraine" ja solidarisuuteen. Tässä on tämä kuva. Monestihan kuva on myöskin erittäin tehokas.

Suomalaiset suuret kaupungit tukivat Ukrainaa 1,5 miljoonalla eurolla. Vantaa osoitti 150 000 tähän kampanjaan. Kohdistimme tuen SPR:n, UNICEFin ja UN Womenin kautta. Eli teemana oli ukrainalaiset lapset ja naiset ja nämä teemat ovat juuri tärkeitä teemoja Vantaalle.

Lisäksi eilen oli Gdanskin kutsumana yli 200 mayoria, kaupunginjohtajaa, eri puolilta maailmaa. Ennen kaikkea tietysti Euroopasta, mutta sinne osallistui myös

Los Angelesin pormestari, Taipeiin pormestari ja monen muun maailman suuren kaupungin kaupunginjohtajat tai pormestarit. Oli todella hätkähdyttävää kuunnella ukrainalaisten kaupunginjohtajien kertomuksia siitä tilanteesta, mikä Ukrainassa tällä hetkellä on. Ja siitä, miten myöskin pyritään systemaattisesti tappamaan tai kadottamaan kaupunginjohtajia Ukrainassa tällä hetkellä. Vain yksi heistä on saanut julkisuutta, mutta monia muita on myöskin kadonnut tai tiedetään myöskin tapetun. Ukrainalaiset kaupunginjohtajat toivoivat meiltä tukea. Toivoivat, että kaikki maat maailmassa painostavat Venäjää lopettamaan tämän tilaisuuden. Mutta samalla heillä oli myöskin näkymä toivosta. Elikkä toivoivat, että varaudumme myöskin merkittävään tukeen, kun Ukrainaa aletaan uudelleen rakentamaan. Heillä on näkymä siihen toivoon ja näin toivomme tosiaan mekin, että tilanne olisi pian ohi.

Mennään väestönsuojeluun Vantaalla. Kaupunkilaiset ovat olleet erityisen kiinnostuneita väestönsuojelusta. Siit on tullu paljon lukuisia kysymyksiä ja käyn vielä perusasiat lävitse, miten väestönsuojelu on Vantaalla järjestetty.

Vantaalla on kolme väestönsuojelualuetta. Ne ovat Myyrmäki, Tikkurila ja Korso-Koivukylä. Alueiden johtokeskukset ovat terveystakesuksissa. Lisäksi Vantaa on jaettu pienempiin suojelulohkoihin. Lohkojen johtokeskukset ovat pääsääntöisesti kouluilla ja päiväkodeissa. Meillä on lähes 3 000, 2 677 väestönsuojaa, jotka riittävät 276 vantaalaiselle. Suojat on rakennettu pääsääntöisesti kerrostaloihin ja liikekiinteistöihin. Meillä ei ole yleisiä väestönsuojia. Vantaan kaupungin omissa rakennuksissa on 137 väestönsuojaa.

Vantaan häiriötilannejohtoryhmä pyysi, että pelastustoimi tarkastaa vielä kertaalleen, niitähän tarkastetaan siis vuosittain. Tiiveyskokeet tehdään 10 vuoden välein, mutta suojat tarkistetaan joka vuosi. Näin tehtiin, elikkä Vantaan omat tilat on nyt tarkistettu ja ainoastaan kahdessa niistä havaittiin jonkin verran puutteita ja ne on korjattu hyvin pikaisesti.

Lisäksi olemme lähettäneet viestiä yksityisille tahoille, että niiden tulee myöskin tarkistaa omat väestönsuojansa ja niin, että ne ovat tyhjennettävissä 72 tunnissa. Pelastuslaitos valvoo suojien kunnossapitoja ja vastaa siitä.

Koko Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella on 77 kiinteää väestöhälytintä, joista Vantaan alueella on 35. Tätä tavoitettavuutta voidaan parantaa vielä liikkuvilla väestöhälyttimillä. Tässä näytän nyt kuvaa siitä, että miten kuuluvuusalueet toimivat. Meillä on varsin hyvä kuuluvuus ja kattavuus täällä Vantaan alueella. Nytten toissa maanantaina, kun nämä tarkistettiin, niin aika moni kuunteli todella tarkalla korvalla, että kuuluuko. Täällä on muutamia alueita, joissa kuuluvuus ei ole niin hyvä kuin toisilla alueilla. Huolta ei ole, elikä silloin sitä tavoitettavuutta parannetaan näillä liikkuvilla väestöhälyttimillä. Pelastuslaitos on hyvin tietoinen näistä katvealueista ja tilanne kyllä hoidetaan. Ja pyritään tässä ylipäättäänkin parantamaan tätä kuuluvuutta.

Lisäksi Vantaalla on johtokeskus, Peijaksen johtokeskus, joka on mitoitettu niin, että Vantaan valtuusto mahtuu pitämään siellä kokouksensa. Se on rakennettu 1989 ja se on erinomaisessa kunnossa. Näitä johtokeskuksiahan ei koskaan kannata pitää kylmänä, vaan siellä pitää olla normaalitoimintaa ja niin meilläkin on. Se pitää ne hyvässä kunnossa, eli ne on täysin käyttövalmiina. Niissä on välitön

käyttövalmius, sulkutilaan ne saadaan kuudessa tunnissa. Eli tilanne on erinomainen.

Vielä muutama ajankohtainen asia Vantaalta. Koemme hyvin tärkeäksi tässä tilanteessa, että Vantaa on mukana UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallissa ja otti käyttöön myöskin turvallisemman tilan periaatteet kaupungin tiloissa. Vantaan kaupunki on siis sitoutunut lapsiystävällisyyden edistämiseen kunnan kaikessa toiminnassa. Osa tätä työtä on tiloissa käyttöönotettu turvallisemman tilan periaatteet. Mikä sitten on turvallinen tila? Se on paikka, joka tarjoaa paikalla olijalle tunteen fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Tavoitteena on, ettei kenenkään tarvitse kohdata minkäänlaista syrjinnän, kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan muotoja kaupungin tiloissa. Tavoitteena on tietysti lapset ja nuoret, mutta nämä turvalliset tilat ovat turvallisia kaikille, myöskin aikuisille, jokaiselle tilan käyttäjälle.

Ja iso hanke saatiin tänään päätökseen, kun uusi Vantaa.fi, meidän verkkosivut, uudistettiin. Tässä on takana neljän vuoden aikamoinen työmäärä, tämä ei ole yksinkertainen asia. Elikä nää uusi vantaa.fi-sivustot on tänään julkaistu. Tavoitteena on, että palvelemme kaupunkilaisia entistä paremmin. Suunnittelun lähtökohtana on ollut saavutettavuus eri tilanteissa ja laitteissa. Tuodaan suuralueet ja kaupunginosat entistä paremmin esille, että omasta lähialueesta, missä asuu, saa helpommin tietoa ja monipuolisemmin tietoa. Sivustot on ryhmitelty palvelukokonaisuuksiin. Palveluihin liittyy myöskin paljon ajankohtaista tietoa, blogeja, tietoa kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksista. Ja nyt kun mä olen käynyt katsomassa näitä sivuja, ni kyllä ne on komeet. Et on selkeesti iso loikka parempaan.

Kiitoksia teille jälleen kerran, kun olitte mukana. Seuraava mediainfo on meillä sitten jo huhtikuussa, 8.4. klo 13. Tervetuloa silloin mukaan.